

Čís. 5079.

Neľze uznať, že obžalovaný spáchal trestný čin (§ 279 tr. zák.) v bezvedomí podľa § 76 tr. zák., je však odôvodnený právny záver, že jednal v silnom rozčulení, vyvolanom poškodeným (§ 281, odst. 2 tr. zák.), jestliže, byvši poškodeným v hádke poranený a zahanbený, po dvoch hodinách pri novom stretnutí, keď sa poškodený veľmi urážlive vyjadril o jeho rodičoch, výstrelom ho usmrtil.

(Rozh. zo dňa 15. septembra 1934, Zm III 525/33.)

Obžalovaný F. R., ktorého poškodený J. M. krátko predtým verejne stýral a zahanbil, vydráždený pri novom stretnutí s poškodeným jeho hrubými urážkami, strelil naňho z brokovnice; J. M. zraneniu podľaohol. Obžaloba vinila obžalovaného zo zločinu úmyselného zabitia človeka, spáchaného vo veľkom rozčulení (§§ 279, 281, odst. 1 tr. zák.). Porotný súd sprostil obžalovaného obžaloby, lebo porotcovia vyslovili, že obžalovaný spáchal čin v bezvedomí (§ 76 tr. zák.).

Na j v y š š í súd vyhovel zmätočnej sťažnosti štátneho zastupiteľstva, z dôvodu zmätočnosti podľa § 385, čís. 1 c) tr. p. zrušil rozsudok porotného súdu a uznal obžalovaného vinným zločinom úmyselného zabitia človeka, spáchaným v silnom rozčulení, podľa §§ 279, 281, odst. 2 tr. zák.

Z d ô v o d o v:

Právny záver porotcov, vyslovený výrokem na 4. (právnú) otázku, že totiž obžalovaný spáchal zabitie v bezvedomom stave, ktorý bol spôsobený tým, čo porotcovia zistili výrokem na 2. (skutkovú) otázku, je mylný. Kladnou odpoveďou na 1. a 2. skutkovú otázku porotcovia zistili, že sa obžalovaný dňa 17. apríla 1933 stretol asi o 9½ hodine s J. M. v hostinci J. D., kde došlo medzi J. M. a obžalovaným k výstupu, za ktorého J. M. udrel obžalovaného sklenicou do tvári a na neho skočil. Toho istého dňa asi o 11½ hodine vyšiel obžalovaný, ktorý mal pri sebe pušku brokovnicu, z obchodu V. Z., spatril na ulici J. M. a zvolal na neho, aby sa s ním išiel vypořadať; na to mu J. M. odpovedal: »Tvoj otec bol kurvár, tvoja matka bola kurva, môžeš streliť tvojej materi do p...« Potom ihneď obžalovaný strelil zo vzdialenosti asi 20 krokov z brokovnice po J. M. a zasiahol ho do hlavy niekoľkými brokmi, z ktorých jeden prenikol do mozgu a spôsobil smrť J. M. Tieto zistené skutočnosti dávajú základ len pre záver, že jednanie poškodeného J. M. vyvolalo v obžalovanom silné rozčulenie, ktoré hatilo jeho duševnú rozvahu, nedávajú však základ pre záver, že rozrušenie obžalovaného dosiahlo takého stupňa, že by zrušilo vôbec jeho vedomie. Pri tom treba poukázať na to, že prvý výstup poškodeného proti obžalovanému zrejme nevyvolal u obžalovaného stav bezvedomia, keďže obžalovaný potom dve hodiny chodil, bez toho že by na ňom boli spozorované príznaky bezvedomia. Pri druhom výstupe však poškodený obmedzil se na urážlivé výroky proti rodičom obžalovaného, ináč však bol od neho vzdialený na 20 krokov a práve obžalovaný oslovil poškodeného a nie opačne.

Aj keď treba uznať, že obžalovaný bol poranením, ktoré utrpel od poškodeného pri prvom výstupe, silne rozčuleny, a že sa toto rozčulenie obnovilo a stupňovalo pre urážku jeho rodičov, preca nel'ze usudzovať, že by slovné urážky boli tak stupňovali rozčulenie obžalovaného a vyvolaly taký jeho duševný stav, v ktorom by sa jeho vedomie bolo úplne zakalilo tak, že by si obžalovaný nebol povedomý toho, čo robí. Napadnutý výrok o bezvedomí obžalovaného pri spáchaní činu je tedy zmätočný v smysle § 385, č. 1 c) tr. p. Preto bolo treba vyhoveť zmätočnej sťažnosti štátneho zastupiteľstva, zrušiť na základe 1. odst. § 33 por. nov. napadnutý rozsudok a uznať obžalovaného vinným, keďže porotcovia kladnou odpoveďou na skutkové otázky zistili tak čin sám ako aj okolnosti, za ktorých bol spáchaný, a okrem toho kladnou odpoveďou na 3. otázku (právnu) vyslovili, že obžalovaný úmyselne usmrtil poškodeného.

Porotcom boli síce dané tiež ďalšie právne otázky, smerujúce ku posúdeniu, či obžalovaný spáchal čin v silnom rozčulení, ktoré bolo vyvolané urážlivým jednaním poškodeného, o ktorýchžto otázkach porotcovia už nehlasovali, pretože odpoveďou na predošlú právnu otázku vyslovili, že rozrušenosť obžalovaného v dobe činu dosiahla až stupňa bezvedomia. Najvyšší súd, súc inak oprávnený preskúmať výrok porotcov, učineny o právnych otázkach, doplňuje sám chýbajúce právne závery porotcov na právne otázky 5. a 6. v tom smysle, že uznáva, že obžalovaný spáchal čin zabitia v silnom rozčulení (jako to ináč aj verejný žalobca v obžalovacom spise žiadal), pri čom, odlišne od stanoviska obžaloby, najvyšší súd uznal, že toto silné rozčulenie bolo spôsobené tým, že zabitý ťažko urazil príslušníkov obžalovaného (jeho rodičov). Na odôvodnenie tohoto výroku treba uviesť toto: Už prvý útok nebohého proti obžalovanému, udrenie tohoto sklenicou do tvári a ďalšie útočné chovanie sa nebohého boli spôsobilé vyvolať u obžalovaného, človeka zachovalého a poriadneho, silné rozčulenie, aj následkom fyzickej bolesti od udrenia, aj následkom pocitu zahanbenia, tedy krivdy morálnej. Aj keď od prvého výstupu až do druhého stretnutia ulynuly dve hodiny, mohlo toto rozčulenie, hľadiac k jeho intenzite, zotrvať v obžalovanom vo značnom stupni. Keď však nebohý verejne a hlasite upotrebil o rodičoch obžalovaného veľmi urážlivých výrokov, je odôvodnený záver, že táto urážka vo spojení s čerstvým dojmom predošlého ublíženia, stupňovala ešte nezhasnútšie rozčulenie zase do takého stupňa, jaký má na mysli ustanovenie § 281 tr. zák. Z tohoto záveru vo spojení so zistením, že obžalovaný hneď po urážlivom výroku nebohého na neho strelil, plynie, že čin obžalovaného bol vykonaný hneď po vzniknutí silného rozčulenia. Najvyšší súd nesúhlasí s názorom obžaloby, že nevyskytuje sa tu prípad 2. odst. § 281 tr. zák. Podľa zisteného skutkového stavu silné rozčulenie vzniklo len útočným jednaním nebohého, tedy bolo zavinené výlučne týmto jednaním, ktoré bolo za daných okolností ťažkou urážkou príslušníkov obžalovaného. Preto sú tu dané predpoklady podriadenia trestného činu pod ustanovenie 2. odst. § 281 tr. zák. Preto najvyšší súd, rozhodujúc vo veci samej, uznal obžalovaného vinným zo zločinu úmyselného usmrtenia človeka podľa §§ 279 a 281, odst. 2 tr. zák.